

Sygnatura akt VIII Ga 367/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Piotr Sałamaj

SR del. Aleksandra Wójcik-Wojnowska (spr.)

Protokolant: stażysta Patrycja Predko

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2013 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko Przedsiębiorstwu Usługowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10 kwietnia 2013 roku, sygnatura akt V GC 733/12

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.200 zł (jednego tysiąca dwustu złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSR del. A. Wójcik-Wojnowska SSO A. Woźniak SSO P. Sałamaj

Sygn. akt VIII Ga 367/13

UZASADNIENIE

W dniu 5.07.2012 r. powód (...) sp. z o.o. w G. złożył pozew przeciwko Przedsiębiorstwu Usługowemu (...) sp. z o.o. w K. o zapłatę 41.721,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26.03.2012 r. i kosztami procesu. W uzasadnieniu swojego żądania powód podał, że dochodzi zapłaty tytułem sprzedaży towaru na podstawie wystawionej faktury.

Po wydaniu w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana złożyła skutecznie sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania. Pozwana zaprzeczyła wszystkim twierdzeniom pozwu i podniosła, że nie zakupiła towaru we wskazanej ilości i cenie u powoda, towar nie został dostarczony, a powód nie wykazał, że istnieje zobowiązanie.

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2013 r. w sprawie V GC 733/12 Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim uwzględnił żądanie pozwu w całości i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4504 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Powód i pozwana współpracowały w zakresie prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. W dniu 8.02.2012 r. powód sprzedał pozwanemu, w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, zamawiane telefonicznie płyty beton typ za kwotę 41.721,60 zł z odroczonym do dnia 25.03.2012 r. terminem płatności, co też zostało potwierdzone wystawioną fakturą VAT nr (...) z dnia 9.02.2012 r. W dniu 8.02.2012 r. powód dostarczył towar pozwanemu.

Pismem z dnia 26.04.2012 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty. Pozwany nie zapłacił uzgodnionej ceny

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazano i przytoczono treść art. 535 k.c., Sąd wskazał, iż powód dochodzi zapłaty ceny po sprzedaży i wydaniu rzeczy. Sąd I instancji uznał, że stanowisko pozwanego zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie zostało potwierdzone jakimikolwiek dowodami. Kwestia oceny dowodów zawnioskowanych przez powoda należy do Sądu i została wszechstronnie dokonana. Jedynym zarzutem merytorycznym pozwanego było zaprzeczenie zawarciu umowy z powodem i dostawie towaru. Sąd wskazał, że dał wiarę w całości następującym dowodom: fakturze VAT nr (...), dowodom dostaw, a także zeznaniom przesłuchanych w sprawie świadków; na tej podstawie Sąd skonstatował, iż do zawarcia umowy na warunkach określonych w treści wskazanej faktury VAT bezsprzecznie doszło. Sąd odniósł się do zeznań mających bezpośrednią wiedzę o transakcji świadków A. B. (1) oraz R. S. (1), wskazując, że ten ostatni wyraźnie wskazał, iż T. G., szef oddziału pozwanego w U. zamówił towar telefonicznie. Z kolei A. B. (1) opisała kwestie związane z wpływem zamówienia do biura i rozliczeń pozwanego z powodem za wcześniejsze zobowiązanie. Świadek R. S. (1) wskazał, że ładunek został dostarczony i pozwany nie sygnalizował, że towar nie dotarł na miejsce. Pozostali świadkowie - J. Z., R. K. (1) i E. G. (1), będący pracownikami pozwanego, potwierdzili, że pozwany dokonywał zamówień na towary u powoda. Świadczy J. Z. i R. K. (1) nie mieli jednak wiedzy na temat konkretnego szczenię objętego pozwem, zaś świadek E. G. (1) wskazała na kłopoty finansowe pozwanego i podała, że nie ma wiadomości, by zamówienie od powoda nie dotarło do pozwanego. Również oświadczenie pisemne pozwanej, która stwierdziła, że faktura VAT nr (...) została uwzględniona w księgach handlowych pozwanej i dokonano stosownych odliczeń podatkowych potwierdza zawarcie umowy pomiędzy stronami. Także pozostałe dokumenty przedłożone w sprawie świadczyły w ocenie Sądu Rejonowego o prowadzonej wcześniej między stronami współpracy.

Sąd I instancji podkreślił, że pozwany w żaden sposób nie podważył prawdziwości przedłożonych dokumentów i żaden z dowodów nie zaprzecza wiarygodności zeznań świadków. W ocenie Sądu gdyby pozwany faktycznie nie zawarł umowy sprzedaży, powinien był odmówić odbioru towaru. Przyjęcie dostawy bez zastrzeżeń potwierdza, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy na warunkach wskazanych przez powoda. W ocenie Sądu I instancji żądania powoda były w pełni uzasadnione, a sprzeciw - wobec jego nikłej merytorycznej zawartości - stanowił ewidentną próbę odwołania momentu przymusowej zapłaty.

W dalszej części uzasadnienia Sąd Rejonowy stwierdził, że z treści dokumentów i zeznań świadków wynika, iż między powodem a pozwanym doszło do zawarcia umowy sprzedaży. Powód - sprzedawca sprzedał pozwanemu - kupującemu materiały, które ten odebrał i za które nie zapłacił. W związku z powyższym Sąd uznał, że stanowisko powoda znajduje pełne potwierdzenie w przeprowadzonych dowodach. Sąd wyjaśnił też, że pominięcie dowodu z przesłuchania przedstawiciela strony pozwanej wynikało z nieusprawiedliwionego niestawiennictwa tego przedstawiciela na rozprawie, a pominięcie dowodu z opinii biegłego było skutkiem uznania, że dowód ten dotyczy okoliczności nieistotnej dla rozstrzygnięcia. Sąd wskazał, że kwestie montowania płyt na budowach u pozwanego nie są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy; ustalenia w niniejszym procesie wymagało jedynie, czy doszło do zawarcia i prawidłowego wykonania umowy sprzedaży pomiędzy stronami, nie jest zaś przedmiotem badania Sądu dalsze postępowanie pozwanego z zamówionym towarem. Sąd wyjaśnił też, że oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z deklaracji VAT 7 pozwanego, jako że dowód ten nie pozwalałby na ustalenie czy konkretna faktura została zaksięgowana przez pozwaną i czy dokonano stosownych odliczeń - jednocześnie zobowiązując pozwanego do złożenia oświadczenia w tym przedmiocie, co też pozwany uczynił.

Uzasadniając rozstrzygnięcie w zakresie odsetek Sąd Rejonowy wskazał na treść art. 481 k.c., a orzeczenie o kosztach zapadło w oparciu o treść art. 98 §1 i 3 k.p.c. w związku z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Dz.U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 ze zm)

Od powyższego wyroku apelację wywiodła strona pozwana, zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu że powód dostarczył pozwanemu płyty betonowe i należy mu się wynagrodzenie, podczas gdy pozwany płyt nie otrzymał;
- obrazę prawa materialnego – art. 535 k.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że strony zawarły umowę sprzedaży, podczas gdy sytuacja taka nie miała miejsca, gdyż pozwany nie otrzymał umówionego towaru;
- obrazę prawa procesowego – art. 233 k.p.c. przez dowolną ocenę dowodów, wyrażającą się w przyjęciu, że towar został dostarczony, mimo, że tak nie było, co wynika z zeznań świadków oraz pominięcie dowodów wnioskowanych przez pozwanego – zeznań świadków, przesłuchania stron i dowodu z opinii biegłego, który miał wyjaśnić, czy pozwany dokonywał obrotu płytami, co narusza art. 198 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę wyroku przez oddalenie powództwa w całości i przyznanie jej kosztów za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji wskazano, iż zeznań świadków wynika, że towar nie został dostarczony, a faktury nie zostały potwierdzone dowodami dostawy typu WZ. W ocenie skarżącej, to że pewne okoliczności wynikają z dokumentów, nie oznacza, że powód zrealizował zamówienie. Skarżąca wskazała, iż Sąd Rejonowy nie oparł się na „pewnych dowodach”, dowody o kluczowym znaczeniu zostały z niewiadomych przyczyn pominięte. Skarżąca wskazała, że Sąd Rejonowy dopuścił się szeregu uchybień, zatem brak podstaw do przyjęcia, że doszło do realizacji umowy.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i przyznanie jej kosztów procesu za II instancję, aprobując w całości ustalenia i wnioski Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się całkowicie nieuzasadniona.

Sąd Rejonowy należycie przeprowadził postępowanie dowodowe i ocenił jego wyniki, w rezultacie niewadliwie ustalił stan faktyczny i prawidłowo ocenił go pod względem prawnym. Zarówno ustalenia faktyczne jak i rozważania prawne Sądu Rejonowego Sąd Odwoławczy przyjmuje za własne, bez konieczności ponownego ich przytaczania.

W apelacji strona pozwana zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie dowolnej oceny dowodów i dokonanie ustaleń sprzecznych z treścią materiału dowodowego. Art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Wszechstronność należy rozumieć jako dokonanie dogłębnej analizy każdego z powołanych środków dowodowych z osobna, a następnie wszystkich dowodów razem i na tej podstawie dokonanie oceny ich wiarygodności, mocy dowodowej i przydatności dla wykazania określonego faktu. Wnioski wyprowadzane z tak ocenionego materiału dowodowego powinny pozostawać w zgodzie z zasadami logicznego rozumowania i wiedzy powszechnej. Skutecznie podniesiony zarzut naruszenia omawianego przepisu nie może ograniczać się do zaprezentowania własnej oceny dowodów przez stronę skarżącą. W apelacji należy wyjaśnić, jakie reguły poprawnej oceny dowodów naruszył Sąd I instancji. Apelacja strony pozwanej wymogu tego nie spełnia, pozwana zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. uzasadnia ten zarzut wyłącznie własnym przekonaniem, iż materiał dowodowy nie upoważniał do ustalenia, że do zawarcia i wykonania umowy doszło. Część wywodów apelacji pozostaje

w zupełnej sprzeczności ze stanem faktycznym, mianowicie żadna część zeznań świadków nie stanowi potwierdzenia afirmowanej w apelacji tezy, że do zawarcia umowy i dostawy towaru nie doszło. Przeciwnie, konkretne wypowiedzi świadków wskazują, że umowa została zawarta i wykonana, co więcej, Sąd Rejonowy w swoich rozważaniach odwołał się do tych zeznań. I tak, A. B. (k. 94) wskazała, że przyjmowała zamówienia do pozwanej za pośrednictwem R. S., a następnie szczegółowo opisała, jaki towar był zamawiany (płyty beton typ) i w jakich ilościach (16 m³). Wskazała też szczegółowo daty zamówień i opisała przebieg ich realizacji, wskazując m.in., że trzeci transport został wysłany, zanim minął termin płatności za drugą dostawę. Nadto zeznała, że potwierdzenie dostawy zostało przekazane przez firmę transportową. W trakcie zeznań świadek odwołała się do konkretnych dokumentów, potwierdzających złożenie zamówień. Treść tych zeznań co do złożenia zamówień potwierdził następnie R. S. (k. 129 – „ostatnie dwa zamówienia nadeszły telefonicznie od pana G.”, „płyty zostały dostarczone do G.”), ale także E. G. będąca pracownicą pozwanej (k. 130 – „ja składałam mailowe zamówienia do firmy (...) i przesyłałam potwierdzenia zapłaty. Ja wiem, że chodzi o brak zapłaty za dostawę płyt, ja myślę, że one nie zostały zapłacone z powodu kłopotów finansowych”, a następnie „nie mam takiej wiadomości, żeby zamówienie złożone firmie (...) do nas nie dotarło. Z tego co wiem, towar docierał transportem powoda”. Słusznie uznał Sąd Rejonowy, że zeznania te są wystarczającym dowodem zarówno na zawarcie, jak i na wykonanie umowy, a pozwana stanowiska przeciwnego nie wykazała. Świadkowie, o których przesłuchanie wniosła pozwana (Z. i K.), nie mieli szczegółowej wiedzy o składaniu i realizacji zamówień, R. K. stwierdził ogólnikowo, iż wie, że jakieś płyty nie dojechały, ale nie wiedział, czy dotyczyło to zamówienia pozwanej, a wobec stanowczości wypowiedzi E. G. nie może budzić wątpliwości, iż rzekome niewykonanie umowy podniesione zostało wyłącznie na użytek procesu.

Reasumując, ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego w całości znajdują odzwierciedlenie w zebranych materiałach dowodowych, Sąd ten, oceniając zebrany materiał, nie naruszył żadnej z reguł swobodnej oceny dowodów.

Przepis art. 198 k.p.c. dotyczy przekształceń podmiotowych, w sprawie nie było podstaw do jego stosowania i Sąd Rejonowy go nie stosował, toteż zarzut naruszenia tego przepisu stanowi zapewne wynik omyłki. Sąd nie naruszył też treści art. 227 k.p.c. Przepis ten stanowi, że przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Sąd Rejonowy przeprowadził wszystkie dowody, których wynik mógł wpłynąć na treść rozstrzygnięcia. Nieprawdziwy jest zarzut pominięcia dowodu z przesłuchania świadków, wszyscy bowiem świadkowie wymienieni w treści pism procesowych zostali przesłuchani. Co do przesłuchania stron, Sąd Rejonowy wyjaśnił, że przyczyną pominięcia tego dowodu było nieusprawiedliwione niestawiennictwo przedstawiciela pozwanej, podstawę prawną takiego pominięcia stanowi art. 302 § 1 k.p.c., stanowiący, że gdy z przyczyn natury faktycznej lub prawnej przesłuchać można co do okoliczności spornych jedną tylko stronę, sąd oceni, czy mimo to należy przesłuchać tę stronę, czy też dowód ten pominąć w zupełności. Sąd postąpił tak samo, gdy druga strona lub niektórzy ze współuczestników nie stawili się na przesłuchanie stron lub odmówili zeznań. Decyzja Sądu Rejonowego była więc prawidłowa, tym bardziej, że strona pozwana w apelacji nie podała, dlaczego nie stawiała się na rozprawę i uniemożliwiła w ten sposób przeprowadzenie dowodu, którego nieprzeprowadzenie obecnie zarzuca Sądowi Rejonowemu. Sąd Okręgowy w pełni podziela też przekonanie Sądu Rejonowego, że dowód z opinii biegłego nie był przydatny dla rozstrzygnięcia. Strona pozwana wskazała, że dowód ten ma potwierdzić, iż płyty nie były montowane u pozwanego na budowach. Tak określony fakt, nawet gdyby został ustalony, nie podważałby w żaden sposób możliwości zakupu płyt przez pozwaną u powódki, jako że płyty mogły być odsprzedane lub znajdować się nadal w magazynie. Zasadnie zatem Sąd Rejonowy pominął wskazany dowód, uznając jego nieprzydatność dla sprawy.

Opisany w uzasadnieniu apelacji zarzut „szeregu uchybień”, jakich dopuścić się miał Sąd Rejonowy, nie został w żaden sposób rozwinięty, co uniemożliwia rzeczową polemikę.

Ponieważ zarzut naruszenia art. 535 k.c. opierał się w całości na założeniu, że do zawarcia i wykonania umowy nie doszło, a jest to założenie w świetle zebranego materiału dowodowego nieprawdziwe, także i ten zarzut apelacji nie może odnieść skutku. Sąd Rejonowy umowę stron zakwalifikował prawidłowo, uznając ją za umowę sprzedaży, zatem zastosowanie art. 535 k.c. – którego treść została przytoczona przez Sąd I instancji i nie wymaga powtórzenia – było uzasadnione.

Z wyżej przedstawionych przyczyn apelacja, jako nieuzasadniona, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. zasądzając od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1200 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, stosownie do § 2 ust. 1 i 2 zw. z § 6 pkt 5 i § 13 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

SSO P. Sałamaj SSO A. Woźniak SSR (del.) A. Wójcik-Wojnowska